

W numerze:

- Z historii ziemi świdwińskiej
- Kongresowa fotorelacja
- Magiczna ulica parasoli
- 21. BLT szkoli młodzież
- Majówka w „Przystani Domina”
- 18. edycja Nagrody im. Mariana Marszałka
- Olimpiada młodzieży w Świdwinie

GAZETA PROMOCYJNA WYDAWNICTWA ADAM MARSZAŁEK

2023, nr 295/296

ISSN 1428-2186

NAKŁAD 5000 EGZ.

SUKCES X MIĘDZYNARODOWEGO KONGRESU AZJATYCKIEGO

Sala Mieszczańska w toruńskim Ratuszu Staromiejskim wypełniona była po brzegi. To właśnie tam, 18 maja 2023 roku, zainaugurowany został X Międzynarodowy Kongres Azjatycki. Wydarzenie rozpoczął Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego **Piotr Calbecki** jako partner strategiczny Kongresu. Podczas inauguracji głos zabrał również gospodarz Miasta Torunia Prezydent **Michał Zaleski**. X Międzynarodowy Kongres Azjatycki odbywał się w dniach 17–19 maja 2023 roku. W wydarzeniu uczestniczyło ponad 600 uczestników z 20 państw, takich jak ambasadorzy Azerbejdżanu, Chin, Uzbekistanu, Korei Południowej, Wietnamu czy Mołdawii. W Toruniu pojawiło się również wielu wybitnych polskich ekspertów z zakresu studiów azjatyckich i rozmówców, którzy debatowali w 50 panelach tematycznych dotyczących polityki, gospodarki, inwestycji, innowacji, współpracy międzynarodowej i kultury.

B.P.

WIZYTA AMBASADORA BABAIEVA OBCHODY DNIA STRAŻAKA W SŁAWNIE

W ostatnim czasie wizytę w Wydawnictwie złożył JE **Bakhrom Babaev**, ambasador Republiki Uzbekistanu w Polsce. Z prezesem Marszałek Publishing Group dr. **Adamem Marszałkiem** omówił on zasady współpracy przy edycji czterech publikacji prezentujących walory turystyczne Uzbekistanu, a w szczególności Buchary, Samarkandy i Chiwy.

K.G.

20 maja 2023 r. w Sławnie odbyły się obchody Dnia Strażaka województwa zachodniopomorskiego. Z Komendy Powiatowej PSP w Świdwinie w uroczystości uczestniczyła delegacja na czele z komendantem bryg. **Józefem Brzezińskim** oraz Pocztem Sztandarowym. Z ramienia Koła Emerytów i Rencistów Pożarnictwa w Świdwinie uczestniczył w uroczystości st. asp. w stanie spoczynku **January Kędziński**. Podczas uroczystego apelu za swoje zasługi i pełną poświęcenia służbę drugiemu człowiekowi asp. sztab. **Sławomir Buniak** z Komendy PSP w Świdwinie został wyróżniony Dyplomem Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

PSP Świdwin

WYSTĄPIENIA GOŚCI X KONGRESU AZJATYCKIEGO

INDONEZYJŚCI STUDENCI NA KONGRESIE ROZMOWY O WSPÓŁPRACY

Z inicjatywy dyrektora Departamentu Współpracy Zagranicznej i Promocji Gospodarczej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego **Sylvii Tubielewicz-Olejniki** w X Międzynarodowym Kongresie Azjatyckim aktywny udział wzięli studenci z Indonezji i Chin. Do obrad odbywających się na Wydziale Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK dołączył także szef sekcji politycznej Ambasady Republiki Indonezji w Polsce **Syarif Shahabudin**, który podczas spotkania podkreślił duże znaczenie inicjatywy aktywizacji młodych kandydatów naukowych dla rozwoju przyjaznych relacji Polska-Indonezja.

B.P.

W trakcie pobytu w Uzbekistanie prezes Marszałek Publishing Group dr **Adam Marszałek** spotkał się z kierownictwem Taszkienckiego Państwowego Uniwersytetu Wschodnioznawstwa. Prorektor tej uczelni profesor **Abdulayev Nodir Abdulxayevicz** zaproponował nawiązanie współpracy naukowej i wydawniczej.

D.K.

PONOWNE OTWARCIE HONOROWEGO KONSULATU REPUBLIKI LITEWSKIEJ

Toruń świętował 5-lecie współpracy z Kownem. Wydarzenie było połączone z uroczystością ponownego otwarcia Honorowego Konsulatu Republiki Litewskiej oraz powołaniem Konsula Honorowego Litwy.

Z okazji jubileuszu Toruń gościł litewską delegację z ambasadorem **Eduardasem Borisovasem** oraz wiceministrem spraw zagranicznych **Egidijusem Meilunasem**. Uroczystości rocznicowe odbyły się 13 maja 2023 r. w Ratuszu Staromiejskim.

W trakcie uroczystości na stanowisko Konsula Honorowego Litwy został powołany **Przemysław Bańkowski**, syn pełniącego tę funkcję w latach 2006–2022 śp. **Jerzego Bańkowskiego**. Siedziba Konsulatu Honorowego Litwy ponownie mieści się w Bramie Klasztornej przy ul. Ducha Świętego 1.

Wydarzeniu towarzyszyła wystawa plenerowa na dziedzińcu Ratusza Staromiejskiego prezentująca Kowno. Ekspozycja przygotowana przez Muzeum Okręgowe Torunia składała się z 16 plasz ukazujących rozwój m.in. infrastruktury naukowej, kulturalnej i sportowej drugiego największego miasta Litwy.

Ostatnim punktem obchodów jubileuszowych była msza św. w intencji przyjaźni polsko-litewskiej odprawiona w Bazylice Katedralnej przy udziale arcybiskupa Kowna **Vincentsa Sladkevičiausa**.

Filip Tomasiak

ABSOLUTORIUM DLA WÓJTA

W dniu 26 maja 2023 r. podczas sesji Rada Gminy Świdwin udzieliła wotum zaufania oraz podjęła uchwałę w sprawie udzielenia absolutorium dla wójta gminy Świdwin **Kazimierza Lechockiego**.

UG

STUDENCKA WYPRAWA DO KATOWIC

Na zaproszenie dyrektora prof. **Agnieszki Turskiej-Kawy** i dziekana prof. **Waldemara Wojtasika** grupa studentów politologii WNoPiB UMK na czele z prof. **Joanną Marszałek-Kawą** gościła na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego. Odbyto wiele interesujących rozmów.

M.K.

KSIĘGA PAMIĄTKOWA DLA PROFESORA WOJCIECHA POLAKA

Uczniowie, współpracownicy i przyjaciele wybitnego historyka prof. **Wojciecha Polaka** przygotowali i opublikowali w Wydawnictwie Adam Marszałek poświęconą Mu książkę pamiątkową. Redaktorami tego opasłego dzieła byli prof. **Sylvia Galij-Skarbińska** i ks. dr **Michał Damazyn**. Wręczenie książki było elementem sesji naukowej zatytułowanej „Opozycja i opór społeczny w rejonie kujawsko-pomorskim w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku”.

Sz.G.

Historia zawsze bliska.
Książka Pamiątkowa ofiarowana
Profesorowi Wojciechowi Polakowi,
red. Sylvia Galij-Skarbińska, Michał Damazyn,
Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2023, ss. 802.

18. EDYCJA NAGRODY IM. MARIANA MARSZAŁKA

Poniżej prezentujemy laureatów 18. edycji Nagrody im. Mariana Marszałka. Tradycyjnie już o przyznaniu nagród decyduje Kapituła, którą w tym roku tworzą: **Elżbieta Wielgosz** (przewodnicząca), **Magdalena Bujakowska**, **Patrycja Wolewicz**, **Iwona Łuczków** oraz **Wioletta Ogińska**. Nagroda im. Mariana Marszałka przyznawana jest uczniom nie tylko osiągnięciom bardzo dobre wyniki w nauce, ale także aktywnym w życiu społecznym, kulturalnym lub sportowym.

E.W.

Paweł Mikulko – klasa 6 (wychowawca Ireneusz Michałek)

Paweł jest uczniem zdyscyplinowanym, uczynnym, lubianym przez koleżanki i kolegów. Wyróżnia się działalnością społeczną w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę. Aktywnie działa w Szkolnym Kole Wolontariatu. Wszystkie akcje charytatywne są inspirowane lub prowadzone przez chłopca. Paweł to także mistrz języka angielskiego – zdobył pierwsze miejsce w konkursie Vocab Master. Nieobca jest mu także historia – reprezentował naszą Dwójkę w konkursie wiedzy o Świdwinie. Żywiołem chłopca jest sport – to urodzony piłkarz, pływak i biegacz. Na Pawle zawsze można polegać jak na Zwiszy!

Darek Sokołowski – klasa 8 (wychowawca Marlena Kaucnecka)

Darek jest niebywale pogodnym chłopcem. Zawsze uprzejmy i uczynny, za pan brat z kulturą osobistą, potrafi nawiązać serdeczny kontakt z całą społecznością szkolną. Zasad *savoir vivre* niejednen śmiałek mógłby się od Darka uczyć. Zaangażowany i sumienny powiernik poczty sztandarowej szkoły, dla którego hymn szkoły i hymn narodowy, zawsze zaśpiewane z ręką na sercu, to wartości niezwykle ważne. Darek lubi spędzać czas z rodziną, spacerować i ruch na świeżym powietrzu. Wyjątkowo oddany piłce nożnej, potrafi godzinami wymieniać nazwy klubów sportowych oraz piłkarzy świata. Wierny kibic Pogoni Szczecin.

Maciej Stasiak – klasa 7 (wychowawca Patrycja Wolewicz)

Maciej jest uczniem odznaczającym się aktywną działalnością na rzecz środowiska szkolnego. Często pełni rolę konferansjera podczas „Dwójkowych” wydarzeń edukacyjnych. Z dużym zaangażowaniem wspomaga działania samorządu uczniowskiego. Na co dzień pełni funkcję zastępcy gospodarza klasy. Jego ulubionym sportem jest koszykówka. Niczym główny bohater książki Kornela Makuszyńskiego jest trochę szalony oraz pomysłowy, ale zawsze solidny, słowny i niezawodny. Maciek to uczeń, na którego można liczyć w każdej sytuacji.

KĄCIK LITERACKI

Yoko Ono

Wyobraź sobie...

wolność międzyludzką

Dokonania muzyczne Yoko Ono, jej działalność performerska i aktywistyczna są przedstawione jako spójna forma ekspresji egzystencjalnej wolności artysty, kobiety i człowieka w ogóle. Jasność wywodu i nie-naganny styl autorki sprawiają, że książka może stać się lekturą zarówno dla osób zainteresowanych historią sztuki, jak i czytelników poszukujących wiedzy o Yoko Ono. Publikacja tej monografii uzupełnia istniejącą w rodzimym piśmiennictwie lukę obejmującą działania najbardziej wpływowych twórców drugiej połowy XX wieku.

prof. dr hab. Dariusz Brzostek
autor, kulturoznawca, teoretyk literatury,
dyrektor Instytutu Nauk o Kulturze UMK

Ta książka to dla mnie fascynująca wycieczka do krainy w pełni autonomicznej artystki-aktywistki-performerki-filozofki, która świadomie podąża własną drogą twórczą, poddając siebie i odbiorców niekończącemu się pasmem eksperymentów. To ciekawe studium postaw i odkryć dokonywanych przez niepodległą kobietę, „buntowniczkę od chwili narodzin”.

Jacek Bończyk
autor tekstów, scenarzysta i reżyser
spektakli muzycznych, aktor i wokalista,
dyrektor Festiwalu Twórczej
Wyobraźni w Wałbrzychu,
wykładowca Warszawskiej
Szkoły Filmowej

Anna Magalska

Yoko Ono

Wyobraź sobie... wolność międzyludzką

adam marszałek

Anna Migalska,
Yoko Ono.
Wyobraź sobie... wolność międzyludzką
Wydawnictwo Adam Marszałek,
Toruń 2023, ss. 321.

MAGICZNA ULICA PARASOLI

Magiczna Ulica Parasoli 2023 oficjalnie otwarta! Było kolorowo, gorąco i radośnie za sprawą sambowych przyjaciół z całego świata, którzy po raz trzeci zawitali do Połczyna-Zdroju. Mimo nieprzychylnej aury, która pokrzyżowała nieco plany, nie zawiedli fani ulicy parasoli witający radosny korowód na trasie jego przemarszu. W imprezie uczestniczyli marszałkowie: **Anna Bańkowska** i **Stanisław Wiątek**, a także burmistrz **Sebastian Witek**, którzy dokonali symbolicznego otwarcia tegorocznego wzoru wybranego w internetowym głosowaniu. Baterii samby złożonej z uczestników warsztatów oraz bębniarzy Bloco Pomerania przewodził przesympatyczny **Julian Kramper** z Francji z Bloco X. Duże wrażenie na widzach zrobili także tancerze SAMBA ART: **Klaudia Łucyk** i **Jailson De Oliveira** wraz ze swoimi tancerkami. Nie zabrakło też połczyńskich akcentów. W paradzie aktywny udział wzięli mali i duzi mieszkańcy z Połczyna Samba Group uczestniczący w zajęciach CK oraz zespoły taneczne CK, a także Motoorły Połczyn-Zdrój. Olbrzymią pracę wykonał dla **Rafał Krzanowski**, pochodzący ze Szczecina propagator samby, instruktor, wykładowca w klasie perkusji Akademii Sztuki i muzyk przewodzący baterii Bloco Pomerania. Kolejną dużą imprezą w dniach 20–23 lipca będzie III Połczyn FEST. Festiwal Ulicy, na który przyjadą m.in. gwiazdy polskiego rocka i reggae.

Krzysztof Szewczuk

21. BLT SZKOLI MŁODZIEŻ Z RZEP CZYNA

28 kwietnia 2023 r. na terenie 21. Bazy Lotnictwa Taktycznego nastąpiło uroczyste rozpoczęcie praktycznej części szkolenia uczniów Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego im. Jana Pawła II w Rzepczynie realizujących pilotażowy projekt Ministerstwa Obrony Narodowej pod nazwą Branżowe Oddziały Wojskowe. Zgodnie z założeniami programowo-organizacyjnymi dla tego ciekawego acz nowatorskiego przedsięwzięcia Ministerstwo Obrony Narodowej jako jednostkę patronacką wskazało 21. BLT, która w ocenie przełożonych daje rękojmiej wzorowej realizacji tego przedsięwzięcia. Projekt składa się z kilku części, słuchacze w pierwszej kolejności uczestniczą w bloku szkolenia e-learningowego w Ośrodku w Rzepczynie, po zaliczeniu którego przechodzą do praktycznej części szkolenia realizowanej w 21. BLT. Uczniowie rozpoczęli szkolenie miłym akcentem od pamiątkowego zdjęcia z patronem 21. BLT na tle muralu przedstawiającego mjr. pil. Stefana Steca przy udziale dowódcy 21. BLT płk. mgr. inż. pil. **Romana Stefaniaka** oraz dyrektora MOW ks. mgr. **Artura Dylewskiego**, a także wicedyrektor **Marceliny Kieruzel**. Lecz na tym tego dnia przyjemności się skończyły, bo po raz pierwszy uczniowie pojechali na strzelnicę, gdzie w pocie czoła zaczęli zajęcia związane z łącznymi czynnościami do strzelania, budową broni, przyjmowaniem postaw strzeleckich, pokonywaniem terenu i przeszkód terenowych, posługiwaniem się sprzętem i indywidualnymi środkami ochrony przed skażeniami, a także nauki celowania z wykorzystaniem symulatorów. Jak to w wojsku, wykładowcy zadbali, by dzień zakończył się chwilą wytchnienia, więc po szkoleniu praktycznym uczniów przewieziono do Sali Tradycji 21. BLT gdzie zapoznano ich z historią i rozwojem garnizonu Świdwin. Intensywność szkolenia dostosowano do wieku i kondycji uczniów, ale ich uśmiech na koniec szkolenia rokuje na przyszłość, a nie były to łatwe zajęcia.

Monika Stachowicz

SZKOLNE POTYCZKI

Uczniowie z Zespołu Szkół im. Władysława Broniewskiego w Świdwinie oraz Zespołu Szkół Rolniczych CKZ im. Stefana Żeromskiego rywalizowali w konkurencjach: ortografia czyni mistrza, kapkowanie, sztafeta gastronomiczna, potyczki matematyczne, przeciąganie liny, wiedza o Świdwinie, idiomy angielskie, gra balonem na mokro oraz przelewanie wody. Po zaciętej walce we wszystkich konkurencjach w ogólnej klasyfikacji zwyciężyli uczniowie z Zespołu Szkół Rolniczych CKZ im. Stefana Żeromskiego. Potyczki swoimi występami uświetnili: Cheerleaders Technik, Zespół „Od Stefana”, Stowarzyszenie Historyczno-Kulturalne „Bractwo Rycerskie Świdwin”, Zachodniopomorski Uniwersytet Techniczny i wspinała publiczność – uczniowie, nauczyciele oraz mieszkańcy Świdwina.

Po sportowych emocjach wszyscy świetnie się bawili na dyskotecie pod chmurką z dj Maciejem Rusinkiem.

UM

PREZYDENT, MARSZAŁEK I PUŁKOWNICY PODZIĘKOWANIA REKTORA FELTYNOWSKIEGO

O planach wydawniczych na 2023 rok z dr. **Adamem Marszałkiem** rozmawiali: prezydent **Aleksander Kwaśniewski**, prof. **Stanisław Kwiatkowski** i płk **Gabriel Zmarzliński**.

W.K.

AMBITNE PLANY REDAKCJI PPSY

Zebranie redakcji Polish Political Science Yearbook w ramach X Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego było jak zwykle merytoryczne i inspirujące. Wydawnictwo Adam Marszałek książki W spotkaniu uczestniczyli: prof. **Maciej Hartliński**, prof. **Agnieszka Turska-Anny Magalskiej** pt. *Yoko Ono. Wyobraź -Kawa*, prof. **Joanna Marszałek-Kawa**, prof. **Przemysław Żukiewicz**, prof. *sobie... wolność międzyludzką*. Spotkanie **Tomasz Czapiewski**, mgr **Michał Dahl** oraz dr **Patryk Wawrzyński**.

M.D. prowadził redaktor **Michał Dahl**.

Sz.G.

Goszczący w Toruniu Rektor-Komendant Szkoły Głównej Służby Pożarniczej nadbryg. dr inż. **JM Mariusz Feltynowski** przekazał dr. **Adamowi Marszałkowi** list z wyrazami uznania za wkład Wydawnictwa w rozwój nauki i edukacji w dziedzinie bezpieczeństwa i wsparcie Szkoły Głównej Służby Pożarniczej w zakresie upowszechniania badań i publikacji naukowych.

D.K.

PROMOCJA W WEJŚCIÓWCE

W ramach X Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego w kawiarni Wejściówka przy Teatrze im. Wilama Horzycy w Toruniu odbyła się promocja wydanej ostatnio przez **Anny Magalskiej** pt. *Yoko Ono. Wyobraź* -Kawa, prof. **Joanna Marszałek-Kawa**, prof. **Przemysław Żukiewicz**, prof. *sobie... wolność międzyludzką*. Spotkanie **Tomasz Czapiewski**, mgr **Michał Dahl** oraz dr **Patryk Wawrzyński**.

M.D. prowadził redaktor **Michał Dahl**.

Sz.G.

CZYTAJĄ „ECHO ŚWIDWINA”

prof. **Mariusz Kolezyński**,
dyrektor Instytutu Dziennikarstwa
i Komunikacji Medialnej UŚ, Katowice

prof. **Bernard Wiśniewski**,
dyrektor Centrum Metodologii Badań
w Naukach o Bezpieczeństwie
Akademii WSB, Dąbrowa Górnicza

prof. **Andrzej Czupryński**,
wicedyrektor Centrum Metodologii Badań
w Naukach o Bezpieczeństwie
Akademii WSB, Dąbrowa Górnicza

prof. **Marcin Górniewicz**,
prodziekan ds. zagranicznych i rozwoju
WAT, Warszawa

XXIX OLIMPIADA MŁODZIEŻY W TRÓJCE LOGUJĄ SIĘ Z GŁOWĄ

W ramach współpracy z Fundacją „Motywacja i działanie” uczniowie klas 2 i 3 Szkoły Podstawowej nr 3 zrealizowali program profilaktyki „Loguj się z głową”. Program ma na celu dostarczać najmłodszym uczniom wiedzę i kształtować ich umiejętności, które sprzyjają bezpiecznemu korzystaniu z Internetu i mediów elektronicznych. Program stara się również chronić dzieci przed e-uzależnieniem, które przemożnie wpływa na delikatną psychikę rozwijających się organizmów, znacznie osłabiając ich siły twórcze i możliwości funkcjonowania w społeczeństwie.

K. Kupiec

XXIX Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w Sportach Halowych w Świdwinie została oficjalnie otwarta w Zespole Szkół Rolniczych CKZ im. Stefana Żeromskiego. Miasto Świdwin jest jednym z 15 miast gospodarzy Olimpiady. W ramach tej niezwykle sportowej imprezy na terenie naszego województwa odbywa się rywalizacja sportowa w różnych dyscyplinach. Nasze miasto jest gospodarzem turnieju tenisa stołowego. Olimpiada to arena dla młodych, utalentowanych zawodników z całej Polski, którzy będą rywalizować o medale i prestiżowe tytuły mistrzowskie. Dla mieszkańców Świdwina jest to doskonała okazja, aby zobaczyć świetnych zawodników i wziąć udział w emocjonującej atmosferze zawodów sportowych.

UM

POSILEK W SZKOLE I W DOMU W ŚWIDWINIE

Gmina Miejska Świdwin otrzymała dofinansowanie w kwocie 450 000 zł na realizację programu rządowego „Posilek w szkole i w domu”. W Świdwinie program realizowany jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

UG

PROMOCJA „SZWAJCARII POŁCZYŃSKIEJ”

Wójt **Kazimierz Lechocki** zaprosił na spotkanie organizacyjne producentów i przedsiębiorców z gminy Świdwin. Spotkanie dotyczyło promocji i rozwoju mikroregionu „Szwajcarii Połczyńskiej” rozumianego jako obszar na terenie gmin: Połczyn Zdrój, Świdwin, Złocieniec, Czaplinsk i Barwice. Zastępca wójta **Tomasz Waszczyk** przywitał dyrektora Wydziału Współpracy Terytorialnej i Turystyki **Damiana Gresia** oraz burmistrza Połczyna Zdroju **Sebastiana Witka**, a także sekretarza miasta i gminy Połczyna-Zdroju **Jacka Brzozowskiego**, który zaprezentował multimedialną zachęcającą producentów i przedsiębiorców do bezpłatnego korzystania z logo marki „Szwajcarii Połczyńska” gmina Świdwin, promującego region oraz gminę.

UG

Z historii miasta i ziemi świdwińskiej

WSPOMNIENIA PANI MARII BIDASOWEJ

cz. 1

Nie wiem jak rozpocząć tekst o Pani Marii Bidasowej. Jest osobą, którą podziwiam, lubię i szanuję. To mama moich nieżyjących już przyjaciół: Bożeny, Zenka, Andrzeja, Jasia. Pozostała czwórka dzieciaków zmarła znacznie wcześniej. Żyje tylko Regina. Porusza się na wózku inwalidzkim, jej prześmiałczy, niepełnosprawnego syna Krzysia wychowuje i dogląda babcia Maria. Mąż Marii, a po jego śmierci zięć August pilnowali przed laty wypoczynkowej bazy strażackiej nad Nielepem, którą organizowałem na początku lat 70.

Z Panią Marią od choroby i śmierci jej córki Bożeny, mamy stały i częsty kontakt. To zasługa mojej żony Irenki. Podczas odwiedzin pani Maria obdarowuje słynną już, przesmacczną galareta. Ale nie ten wiktuał jest powodem naszych spotkań. Pani Maria pomimo zaawansowanego wieku ma doskonałą pamięć i lubi się nią dzielić. Wsłuchując się w jej opowieści, to co zapamiętałem starałem się zapisać. Jedna rzecz bardzo mnie uderzyła w jej narracji. Niepamięć o doznanych krzywdach oraz wiara, że w ponurych, nieludzkich czasach wojny i okupacji można było jednak spotkać człowieka.

Pytam ponaddziewięćdziesięcioletnią panią Marię o receptę na długowieczność. Odpowiada bez wahania: „Mój wnuczek Krzys”.

Jedno ze spotkań z panią Marią

Urodziłam się w miejscowości Jankowa w powiecie puławskim w lutym 1931 roku. Rodzice pracowali w miejscowym majątku, ojciec był gajowym. Mam w pamięci obraz ojca z przewieszoną przez ramię flintą. Gdy mam rok, wraz z dwójką rodzeństwa przenosimy się do miejscowości Łachwa¹ na Polesie. Ojciec rozpoczął pracę w dużym majątku², gdzie były stawy rybne i pola uprawne. Miał nadzór nad końmi i spichlerzem. Dodatkowo powoził wolańtem nadzorcę majątku. Zamieszkaliśmy w ładnym, drewnianym domku. Tam mieszkaliśmy aż do wybuchu wojny. Gdy wybuchła byłam na kolonii w majątku Koty niedaleko Siedlec wraz z dziećmi nie tylko z naszego majątku, ale też i okolicznych. Pamiętam, że niedaleko naszej kolonii było wiele takich pagórków, jak piece chlebowe. Powiedziano nam, że były tam jakieś bitwy i są to okopy i umocnienia. Na kolonie jechaliśmy osobowym, z powrotem już towarowym. Było słychać wybuchy i latające samoloty, musieliśmy kryć się przed nimi w polu.

W majątku pozostał tylko Tatus i jeszcze jeden niezdolny do wojska. Tatę nie wcielili z uwagi na stan zdrowia. Był żołnierzem w I wojnie, służył w artylerii, ciągał armaty końmi. W czasie wojny z bolszewikami, podczas przeprawy przez rzekę łódź się załamała i konie zaczęły tonąć. Tato rzucił się im na ratunek do lodowatej wody, choć pływać nie potrafił. Udało mu się wyprząć konie i uratować. Niestety nabawił się obustronnego zapalenia płuc i bronchitu, tak że już nigdy do pełni zdrowia nie powrócił. Mam Tatusia dokument, książeczkę wojskową. Jest tam napisane, gdzie służył i walczył.

Strona z książeczki wojskowej ojca

Latem 1940 roku weszli Rosjanie, miałam 9 lat. Stałam z Tatą na podwórku, trzymał mnie mocno za rękę, gdy pojawił się młody mężczyzna, chyba Bia-

Poświęcenie domu rodzinnego w Łachwie

lorusin, powiedział do Taty, że Rosjanie będą mordować Polaków. Spojrzałam na Ojca, miał łzy w oczach. Później Białorusin kręcił się po majątku, liczył na to, że jak Rosjanie wejdą do gospodarstwa, to będzie nim rządził. A majątek był bogaty. Piętnaście krów, pola obsiane łubinem, którym karmione były ryby w stawach hodowlanych. Było również sześć koni i dwa woły. Dwa konie były szczególnie piękne, do dzisiaj mam w oczach ich sylwetki i w pamięci imiona – Czambuł i Bajadera. Były zaprzęgane tylko do wolańtu, którym jeździł zarządca majątku. Pewnego dnia pojawiło się w majątku trzech Rosjan. Grzecznie się z Tatą przywitali i po chwili rozmowy zapytali czy w gospodarstwie są konie. Tato skinął głową i wyprowadził ze stajni Bajaderę, pocałował i oddał oficerowi rosyjskiemu. Miał łzy w oczach. Tak kochał te konie.

Ulica w Łachwie w 1926 roku

Później do naszego mieszkania dokwaterowano dziesięciu żołdaków, musieliśmy się przenieść do kuchni. Nowi lokatorzy rozścielili na podłodze słomę, przykrywając się kocami i tak spali. Ale przyznam, że byli bardzo grzeczni. Miałam siostrę – sześć lat starszą Krystynę. Była już panienką. Lejtnant się w niej podkochiwał. Gdy odeszli pisywał do niej listy z Pińska. W jednym napisał, że jest ranny. Obiecywał, że jak wojnę przeżyje to przyjedzie. Nie przyjechał. Prawdopodobnie poległ.

Wiosną 1941 roku Rosjanie się wycofali i weszli Niemcy. W lasach partyzantka rosyjska, białoruska i ukraińska. Siali terror, byli okrutni. Mordowali

Od lewej brat Stanisław, rodzice.
Wyżej najstarsza siostra Krystyna,
obok Maria.
Niżej siostry Jadzia i Hania

i grabili nawet swoich. Widziałam ciało zastrzelonego przez nich sąsiada, Białorusina. Miał osiemnaście dziur po pociskach.

Do pokoju po Rosjanach zakwaterowano żołnierzy niemieckich. Było ich ośmiu, spali na piętrowych łóżkach. Jedni wyjeżdżali, następni przyjeżdżali. Krzywdy, podobnie jak Rosjanie, nam nie robili. Byliśmy prości to co nam jeszcze mogli zrobić. Wcześniej Rosjanie bogatych sąsiadów natychmiast wywieźli na Sybir.

Zdjęcie ślubne rodziców

W 1943 roku Niemcy zabrali dziewczętą, w tym siostrę aż do Kijowa. Miały się opiekować ludźmi chorymi na tyfus. Były tam parę tygodni. Po

powrocie siostra zapadła na tyfus. Ja z nią wcześniej spałam, nie wiedzieliśmy, że jest chora. Gdy dostała gorączki, Niemcy natychmiast ją wywieźli do specjalnego izolatorium i tam ją leczono. Po jej wyjeździe spadło na nas drugie nieszczęście. Poinformowano nas, że zostaniemy wywiezieni do Niemiec. Byliśmy w rozpacz, że nas rozdzieli, że siostra zostanie. W urzędzie, dzięki wstawiennictwu jednego Niemca, zdecydowano że pozostaniemy aż wróci siostra z leczenia i pojedziemy następnym transportem.

Wysłuchał i opracował: Zbigniew Czajkowski

¹ Łachwa, przed wojną miasteczko w woj. poleskim, w powiecie łuninieckim. Siedziba brygady KOP. W miejscowym getcie żydowskim wybuchło pierwsze tego typu powstanie. Miejsce mordu na Żydach i wywózki do obozu koncentracyjnego w Lublinie.

² Gospodarstwo Rybne Łachwa podległe Dyrekcji Lasów Państwowych okręgu siedleckiego.

ZEBRANIE REDAKCJI NPW GENERAL PACEK MODERUJE

Podczas X Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego odbyło się zebranie Redakcji kwartalnika „Nowa Polityka Wschodnia”. Do redakcji oficjalnie dołączył nowy członek Zespołu – mgr **Maciej Pietrusiński**. W spotkaniu uczestniczyli: prof. **Joanna Marszałek-Kawa**, prof. **Danuta Plecka**, prof. **Antonina Kozyrńska**, prof. **Marcin Lisiecki**, prof. **Adam Holub**, prof. **Krystyna Leszczyńska-Wichmanowska**, prof. **Michał Strzelecki**, prof. **Krystyna Gomółka**, mgr **Michał Dahl** oraz dr **Kornel Bielawski**.

Zagraniczną część zespołu reprezentowali: JE **Margita Lalić-Terzić** z Belgradu oraz reprezentujący Bakijski Uniwersytet Słowiański prof. **Rafiq Novruzov**, prof. **Sevda Akhundova**, mgr **Svetlana Gurbanova** oraz mgr **Samira Abdullayeva**.

W trakcie X Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego odbyło się wiele paneli naukowych. Gen. **Bogusław Pacek** moderował jeden z najbardziej interesujących paneli „Polityczna i gospodarcza rywalizacja w regionie Indo-Pacyfiku”. Jego wystąpienie na temat: „Wyzwania XXI wieku państw Dalekiego Wschodu” wywołało sporą dyskusję. Nic dziwnego. To co dzieje się w Chinach, Japonii, obydwu Koreach, na Tajwanie stanowi wyzwanie nie tylko dla Dalekiego Wschodu. Wszyscy też wiemy, że to bardzo istotny region dla nowego ładu światowego.

MAJÓWKA W „PRZYSTANI DOMINA” DZIEKANI W WYDAWNICTWIE

Grupa Sekcji Emerytów i Rencistów ZNP wyruszyła w majówkę busem do „Przystani Domina” w Bystrzynie pod przewodnictwem **Elżbiety Wielgosz**. Dopisała pogoda, humory i umiejętności kulinarne naszych członków. Były rozmowy, śpiewy oraz spacer po urokliwej skąpanej w słońcu i wiosennych kwiatach miejscowości.

Krystyna Brodowska

Goszczący w Wydawnictwie dziekani Wydziałów Prawa Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. **Sabina Grabowska** oraz Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach prof. dr hab. **Jerzy Jaskiernia** w rozmowie z dyrektorką **Iwoną Nadolską-Bartosiak** zaprezentowali swoje oraz swoich współpracowników plany wydawnicze.

K.G.

DZIEŃ AZERBEJDŻANU W DWORZE ARTUSA

Ważnym wydarzeniem w bogatej ofercie X Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego był Dzień Azerbejdżanu, zorganizowany 17 maja br. w Sali Srebrnej toruńskiego Dworu Artusa. Gospodynią wydarzenia była JE **Nargiz Gurbanova**, ambasador Azerbejdżanu – państwa będącego Gościem Honorowym tegorocznej edycji Kongresu. Oprócz wystawy fotografii, prezentującej najpiękniejsze zakątki tego kaukaskiego kraju, uczestnicy wydarzenia mieli możliwość spróbowania azerskich specjałów i obejrzenia klipów zachęcających do odwiedzenia Azerbejdżanu. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele władz lokalnych, uczestnicy Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego, w tym uczeni z Bakijskiego Uniwersytetu Słowiańskiego, a także mieszkańcy Torunia, zainteresowani odkrywaniem różnych zakątków świata.

B.P.

W siedzibie firmy Orange odbyło się uroczyste zakończenie konkursu Inteligentne przejście. Burmistrz **Piotr Feliński** podziękował mieszkańcom Świdwina za zaangażowanie w konkursie, które przyczyniło się do niesamowitego zwycięstwa. Organizator konkursu podkreślił, że społeczność Świdwina jest inspiracją dla innych, a jej wspólne działanie stanowi wzór do naśladowania dla innych miast i regionów.

UM

ECHO
Świdwina

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń, tel. 56 664 22 35
e-mail: iwona@marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl/echoswidwina
Adres Redakcji: „Echo Świdwina”, ul. 3 Marca 25, 78-300 Świdwin, tel. 512 325 892
Druk: Drukarnia Grado, ul. Warszawska 54, 87-148 Łysomice, tel. 56 678 34 78

Redaguje kolegium w składzie: Elżbieta Wielgosz (redaktor naczelna), Iwona Nadolska-Bartosiak (z-ca redaktor naczelnej), Paweł Jaroniak (redaktor prowadzący), Krzysztof Galus (redakcja techniczna), Michał Dahl, Szymon Gumienik, Daniel Kawa, Joanna Marszałek-Kawa, Bartosz Płotka, Katarzyna Szczutkowska, Anna Terlecka, Joanna Zakrzewska

wydawnictwo
adam
marszałek